

Daudzbērnu ģimenes definīcijas paplašināšana un statusa apliecināšana

Spēkā esošā definīcija

Daudzbērnu ģimene — ģimene, kura aprūpē trīs vai vairāk bērnus, tai skaitā audžuģimenē ievietotus un aizbildnībā esošus bērnus

(BTAL 1.panta 16.punkts)

Goda ģimenes karšu pilotprojekts

- SIF sadarbībā SIA “Hannu – pro” īsteno projektu 214 tūkst. EUR vērtībā (bez PVN)
 - goda karti izsniegs daudz bērnu ģimenēm (bērniem līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai), pamatojoties uz PMLP sniegto informāciju
 - kopumā plānots izgatavot 55 000 goda kartes
 - informāciju paredzēts drukāt uz kartes (vārds, uzvārds, personas kods, u.c. svarīga informācija)
 - karti bezmaksas izsniegs ne vairāk kā diviem ģimenes locekļiem
 - derīguma termiņš: līdz vecākā (no vismaz trim bērniem) 18 gadu vecuma sasniegšanai (ja bērns turpinās izglītoties līdz 24 gadu vecumam)

Rīcības plāna uzdevums

Saglabāt daudzbērnu ģimenes statusu tikmēr, kamēr vecāku apgādībā ir vismaz trīs bērni, (tai skaitā arī bērni vecumā no 18 - 24 gadiem, ja tie turpina mācīties)

(Rīcības plāna Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011. – 2017.gadam īstenošanai 2012. – 2014.gadam 3.2.22.4.pasākums)

Informācijas sistēmu saslēgumu problemātika

1) Iedzīvotāju reģistra saslēgums ar Valsts izglītības informācijas sistēmu (VIIS)

- ir nepieciešams izveidot papildu saslēgumu, lai IR saņemtu informāciju par izglītojamiem (papildu

Lielākā problēma, ar ko saskārās Labklājības ministrija, izstrādājot likumprojektu par daudzbērnu ģimenes definīcijas paplašināšanu, ir valsts informācijas sistēmu saslēgumu trūkums un tajās trūkstošā informācija par augstskolās un koledžās studējošiem jauniešiem (nav vienotas sistēmas).

-VID plāno īstenot projektu, lai saslēgtu VID datu bāzi ar VIIS (apgādībā esošu personu kontekstā) – neoficiālais īstenošanas laiks e-nodokļu grāmatiņas ieviešanai ir 2014.gada vidus

- problēma –VID datu bāze neaptvers visas iespējamās daudzbērnu ģimenes (tikai nodarbinātas personas un to apgādībā esošie bērni)

3) šobrīd no esošajām valsts informācijas sistēmām nav iespējams iegūt datus par visiem daudzbērnu ģimeņu bērniem, kuri mācās un atrodas vecāku apgādībā (sistēmu pilnveidošanai nepieciešami finansiāli ieguldījumi)

Iespējamā definīcija I

(LM atbalstāmā)

1) **daudzbērnu ģimene** - ģimene, kuras aprūpē ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, tai skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni. Par aprūpē esošiem uzskatāmi arī bērni līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja tie turpina mācības vispārējās vai profesionālās izglītības iestādēs vai studijas augstskolā vai koledžā

Plusi:

- mērķētāks atbalsts personām, kuras atrodas vecāku apgādībā
- uzsvars uz bērnu izglītošanos (kvalitatīvs turpmākais darbaspēks)
- panākta vienošanās ar iesaistītajām NVO – LDĢBA un LDDK

Mīnusi:

- bez ieguldījumiem valsts informācijas sistēmu pilnveidošanā un nepieciešamo saslēgumu nodrošināšanā, nav iespējams ieviest risinājumu bez personu iesaistes
- administrēšanas izmaksas (izziņu no izglītības iestādēm apstrāde)

Iespējamā definīcija II

1) daudzbērnu ģimene - ģimene, kuras aprūpē ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, tai skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni, kā arī bērni līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai

Plusi:

- vienkāršāka administrēšana
- nav nepieciešams finansiāls ieguldījums valsts informācijas sistēmu pilnveidošanā
- plašāks atbalsta saņēmēju loks

Mīnusi:

- nav mērķēts atbalsta pasākums (Pasaules Bankas ieteikumi)
- atbalsts tiek saņemts neatkarīgi no tā, vai bērns izglītojas pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas
- neatbilst atbalsta daudzbērnu ģimenēm jēgai, jo netiek piemēroti apgādības un izglītības kritēriji

Problēmas

1) personas identifikācijas kartes pilnveidošana – IEM jautājumu nevirza

(Rīcības plāna 3.2.22.1. pasākums, termiņš – 2013.gada I ceturksnis MK iesniegts informatīvais ziņojums)

IESPĒJAMĀIS RISINĀJUMS

- iekļaut *Bērnu tiesību aizsardzības likumā* definīcijas pirmo variantu
- BTAL pārejas noteikumos paredzēt, ka līdz 2015.gada 1.jūlijam MK (IEM sadarbībā ar FM, LM un IZM) jāizstrādā MK noteikumi, kas regulē daudzbērnu ģimenes statusa apliecinājoša dokumenta izsniegšanas kārtību un informācijas apmaiņu starp institūcijām šā dokumenta izsniegšanas administrēšanai
- no 2016.gada 1.janvāra statusu varētu apliecināt ar PMLP izsniegtajām personas apliecībām, kurās tiktu integrēta vai uzdrukāta informācija par atbilstību daudzbērnu ģimenes statusam
- līdz 2015.gada 31.decembrim par tiesisku statusa apliecinājošu dokumentu var uzskatīt arī Ģimenes goda kartes
- persona līdz sistēmu saslēgumu nodrošināšanai informāciju par izglītošanos jāapliecina personīgi ar rakstisku izziņu

Provizorisks tiesiskais regulējums, ieviešot definīciju ar izglītības nosacījumu

1) BTAL 1.panta 16.punkts:

16) daudzbērnu ģimene - ģimene, kuras aprūpē ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, tai skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni. Par aprūpē esošiem uzskatāmi arī bērni līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja tie turpina mācības vispārējās vai profesionālās izglītības iestādēs vai studijas augstskolā vai koledžā

2) BTAL 26.panta ar (1)¹ daļa:

(1)¹ Daudzbērnu ģimenes statusu apliecina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegts dokuments.

3) BTAL papildināti ar pārejas noteikumiem:

• grozījums šā likuma 26.panta (1)¹ daļā stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī. Līdz 2015.gada 31.decembrim MK izdod noteikumus par kārtību, kādā tiek izsniegts daudzbērnu ģimenes statusa apliecinošs dokuments. Līdz 2015.gada 31.decembrim daudzbērnu ģimenes statusu apliecina Ģimenes goda karte vai izziņa no IeR;

• no 2015.gada 1.janvāra daudzbērnu ģimenes statusu attiecībā uz bērnu, kas sasniedzis pilngadību un mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstskolā vai koledžā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, apliecina IZM elektroniskā informācija

• līdz 2014.gada 31.decembrim daudzbērnu ģimenes statusu attiecībā uz bērnu, kas sasniedzis pilngadību un mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstskolā vai koledžā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, apliecina izziņa no vispārējās, profesionālās, augstākās izglītības iestādes vai koledžas, ja informācija par bērnu nav pieejama elektroniski

Paldies par uzmanību!

Runātāja e-pasts:

Maksims.Ivanovs@lm.gov.lv

Runātāja telefons: 67021632

Uzzini:

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba

